

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien siirtoa ja hävittämistä

Hakija

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä / Liisa Suhonen

Asia

Lupahakemus räystäspääskyjen (*Delichon urbicum*) pesien ensisijaiseen siirtoon ja toissijaiseen hävittämiseen kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ajalla 1.12.2026.-31.3.2027 ekoteollisuuskeskuksen vaakarakenuksesta Espoossa, Uudellamaalla. **Tämä päätös korvaa asiassa 12.12.2025 annetun päätöksen. Asiakirjasta on korjattu hallintolain 51 §:n mukaisesti kirjoitusvirhe. Korjattu kohta on merkitty lihavoidulla ja kursiivilla.**

Hakemus

Hakija hakee lupaa ensisijaisesti siirtää ja toissijaisesti hävittää 31 räystäspääskyn pesää. Räystäspääskyt pesivät tällä hetkellä Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen (jätteenkäsittelykeskus) vaakarakenuksen katoksen rakenteissa. Linnut pesivät alueella, jossa ekoteollisuuskeskuksen asiakkaat ja henkilökunta liikkuvat jatkuvasti. Lintuinfluenssaepidemian aikana riski taudin leviämislle on olemassa ihmisten liikkua pesien alla lintujen ulosteen osuessa alla kulkeviin ihmisiin. Ämmässuolla on paljon lintuja, joten epidemiassa lintuinfluenssan leviäminen alueella on hyvin todennäköistä. Vaaka-aseman katos on olennainen osa ekoteollisuuskeskuksen toimintaa. Kaikki alueelle tulevat kuormat kulkevat katoksen alta ja kuljettajat asioivat vaakarakenuksessa. Katosta tulee voida pitää kunnossa ja huoltaa, minkä pesät tällä hetkellä osittain estävät. Lintujen pesiminen estää tällä hetkellä osan huoltotöistä, mikä aiheuttaa pitkällä aikavälillä turvallisuusriskin katokselle.

Vaaka-aseman läheisyyteen on rakennettu tekopesät (46 kpl) räystäspääskyille, mutta pääskyt eivät ottaneet tekopesiä käyttöön kesäkaudella 2025. Vaakakatoksesta pesiä siirretään mahdollisuuksien mukaan tekopesien yhteyteen, jotta tekopesät saadaan houkuttelevammiksi. Kaikkia pesiä ei todennäköisesti voida siirtää tai pesät voivat hajota siirrossa. Linnut pyritään ohjaamaan pesimään läheisiin tekopesiin ensisijaisesti houkuttelemalla aitojen pesien siirtämisellä ja mahdollisesti äänihoukuttimilla. Vaakakatoksessa pesiminen pyritään estämään tarvittaessa rakenteellisin ratkaisuin. Jos pesien siirto ja lintujen houkuttelu ei riitä pesintäpaikan muutokseen, rakenteelliset muutokset katokseen tehdään pesinnän päätyttyä syksyn ja talven 2026–2027 aikana.

Ekoteollisuuskeskuksen alueella on muitakin sijainteja, joissa räystäspääskyt pesivät. Pesien määrä vaakakatoksessa ei ole erityisen suuri. Ensisijaisena tarkoituksena on siirtää linnut pesimään tekopesiin, jotka ovat myös turvallisimpia, koska alueen runsas varislennusto ei pysty rikkomaan tekopesiä. Tekopesiä on tarjolla enemmän kuin laskennassa löydettiin pesiä. Nykyisten pesien tuhoamisella ei katsota olevan vaikutusta räystäspääskyjen suotuisan suojelutason saavuttamiseen.

Hakemus pyydetään käsittelemään siten, että työt voidaan tehdä hyvissä ajoin ennen lintujen pesimäkauden alkua keväällä 2026.

Määräykset, joita hakemus koskee

Räystäspääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi räystäspääsky on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Pesiä koskeva kiello on voimassa pesimäkauden ulkopuolella, kun kyse on toistuvasti käytössä olevasta pesästä. Räystäspääsky käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehtot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan räystäspääskyjen pesien siirtämiseen ja hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupapäätös on voimassa 30.6.2026 asti Ämmässuo ekoteollisuuskeskuksessa Espoossa.
- 2 Tällä luvalla saa ensisijaisesti siirtää ja toissijaisesti hävittää hakemuksessa esitetystä vaakarakennuksessa sijaitsevat räystäspääskyn pesät 31.3.2026 mennessä.
- 3 Pesien siirron tai hävittämisen jälkeen räystäspääskyjen pesintä ko. pesäpaikoilla tulee pyrkiä estämään verkotuksella, pesimäesteillä, pelottimilla tai karkottimilla 31.3.2026 mennessä.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 7 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä **Uudenmaan ELY-keskuksen** kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.6.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/7388/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, milloin ja kuinka monta pesää siirrettiin tai hävitettiin. Lisäksi tulee kertoa, alkoivatko räystäspääskyt pesiä siirrettyissä ja korvaavissa pesissä, ja miten räystäspääskyjen pesintä entisillä pesäpaikoilla estettiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Räystäspääskyt pesivät tällä hetkellä Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksessa alueella, jossa niiden ulosteet aiheuttavat hygieniariskin asiakkaille ja henkilökunnalle. Lisäksi pesät estävät toteuttamasta rakennuksen huoltotoimenpiteitä, mistä aiheutuu turvallisuusriski. Asiaan ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin pesien siirto tai hävittäminen, sillä muulla tavoin ei saada estettyä ulosteesta ja rakennuksen kunnon heikkenemisestä aiheutuvaa vaaraa terveydelle ja turvallisuudelle.

Ehtojen mukaisesti toteutettuna toimenpiteiden ei katsota vaarantavan räystäspääskyn suotuisan suojelutason saavuttamista, sillä siirrettävät ja hävitettävät pesät on jo korvattu parimäärää suuremmalla määrällä keinopesiä. Osa vanhoista pesistä pyritään siirtämään tekopesien yhteyteen lisäämään uuden pesäpaikan houkuttavuutta. Lisäksi pääskyjä voidaan houkutella uusille pesäpaikoille ääniatrapilla.

Lupahakemuksen voimassaoloaika poikkeaa haetusta, koska hygieniariskin poistamiseksi ja pääskyjen ohjaamiseksi korvaaville pesäpaikoille hakijan tulee estää räystäspääskyjen pesintä vaakakatoksessa ennen seuraavaa pesimäkautta.

Muuta huomioitavaa

Valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto vastaa 1.1.2026 lähtien ELY-keskusten ympäristöön liittyvistä lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kiinteistön huollon ja turvallisuuden turvaamiseksi on perusteltua, että hakija voi ryhtyä luvan mukaisiin toimenpiteisiin välittömästi. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Helsingin poliisilaitos kirjaamo.helsinki@poliisi.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry uusimaa@sl.fi

Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry info@tapiolary.com

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. suojelusihteeri@tringa.fi

Natur och Miljö r.f. kansliet@naturochmiljo.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/7388/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7388/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 15.12.2025 09:57